

22. gada-gabjums.

Kafka ar peesuhfichānu
par pafst:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Kafka bei peesuhfichā-
nas Rihgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Mahj. w. teel isdohs fest-
deenahm no p. 10 fahfoht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis isnahf ween reis pa nedeku.

Kafka
par fludinafchānu:
par weenas fleijas smalku
rastu (Pettit)-rindu, jeb
to weetu, ko tahda rinda
eezem, malka 10 kap.

Kedafzija un ekfpedizija
Rihgā,

Ernst Plates bilschu- un
grahmatu- drufatavā pee
Pehtera bafnijas.

N° 10.

Sestdeenā 5. Merzi.

1877.

Rahditajs.

Jaunatahs siņas. Telegrafa siņas.

Cekfchjemes siņas. R. L. labb. beedribas gada-fapulze, — rehtinumū nolikšana, — komitejas wehleschāna. No Kinufcheem: isfkaidrojums. No Jaun-Peebalgas: pahr ftoklas buhšchānu. No D. . . . muischas: tureenās buhšchāna, — mahnu fiziba. No Kuldigas: dahwana preefch jaunzetamas ftoklas. No Dobbeles aprinta: nelaimigi notikumi.

Ahrjemes siņas. No Anglijas: diwejadi politikas jenteeni, — Anglijas flehpdamāhs politika. No Franziņas: tureenās partiju ne-faweenošanahs, — walfis-fapulzes rahma strabdashāna. No Serbijas: firsta Milana pafudinafchāna, kapeh; meers ar Turziju noslehgts. No Konstantinopeles: juhšchānas un nelahetibas sultana pili, — pahr sultana faksimfchānu. No Persijas: walfis fwehsti, — walfis grimfchāna, — nolihgums ar Kreewiju.

Widjemes muischneeku landags jeb fa-eima 1877. — Sibbs is swim un dsinatfcheem. Siņas pahr uffaulkeem Rihgā. Gepirefchānas zenu-rahbitajs. Naudas papihru-jera. Jaunas grahmatas. Atbildes.

Peelikumā: Sihstulsi ar fawu kaiminu. Graudi un seedi.

Jaunatahs siņas.

No Jelgawas. Jelgawas pilsfchetas krahfchānas lahde jeb fparlafē ir pehrnā gadā (no 1ma Janwara 1876 lihds 1mam Janwarim 1877tā gadā) us intrefehm un intrefchu-intrefehm augļu augleem) tikufchi nogulbīti lahdi 137,000 rubki. — Reis pahr Jelgawu runadami peelikfim ari to sinu, ka tai no 8ta lihds 14tam Februarim noturetā leelā firgu firgā bijufchi fawesti lahdi 400 firgi. Darba firgus wareja pirkt par 30 lihds 60 rublu gabalā; par kunga firgeem malfaja 90 lihds 150 rublu.

No Pehterbergans. Pee tahs tai 1mā Merzā bijufchas II. usdewes prehmiju biketu islohsefchānas bija fchahdi leelaki winefsti:

200,000 rubk. uf **N° 10,193—38.**
75,000 " " " 4,553—45.
40,000 " " " 6,296—09.
25,000 " " " 4,852—42.

3 winifsti no 10,000 rubk. uf **N° 17,896—30,**
15,138—40, 14,053—11.

5 winifsti no 8,000 rubk. uf **N° 14,753—42, 8,282**
—48, 17,233—20, 16,605—20, 19,523—20.

8 winifsti no 5,000 rubk. uf **N° 7,625—38, 11,401**
21, 19,069—14, 2,370—2, 10,703—31, 19,853—32,
9,036—28. 490—49.

20 winifsti no 1,000 rubk. uf **N° 13,338—10,**
18,766—19, 10,993—43, 18,240—16, 6,914—25,
3,361—45, 11,628—35, 10,278—23, 2,998—22,
13,358—14, 7,802—20, 16,941—22, 8,913—1, 2,097

—45, 11,937—5, 7,687—13, 16,089—15, 878—19,
17,711—32, 3,170—8.

No Italijas. Rahds augsts kungs farunajahs ar pahwestu, tam peeprafidams, waj pahwesta waldbiba negribetu islihgt ar Bahzijas waldbibu. Pahwests par fcho islihdsinafchānu pateikdamees, fajija, ka winfch (laikam tā nemaldigais) ar malbifchānohs newarohf islihgt. Bafniza arween daschas buhšchānas atfihš par ne-attāunamahm. Kad tahs buhš atzeltas, tad tilai farunafchānas waretu fahktees.

No Anglijas. Gladstons islaidis laudis grahmatinu, sih medamohs uf Turzijas leetu. Schini grahmatinā teel peerahdihts, ka Turzijas waldbiba pret waras-darbu paftrahdatajeem tā isturotees, ka katru brihdi tee war atjaunotees. Ja Eiropas winai wehl ilgaku fawwatibas laiku attāuntu, tad kristigo kaufchu liktens nahktu wehl jo leelakās breefmās.

Telegrafa siņas.

No Pehterburgas tai 2. Merzi. Turzijas waldbibas farunafchānahs ar Montenegru apstahjufchahs. Karofchānā wirsrohku dabujufe Montenegra pagehr, ka konferenzes preefchlikumi teel ispiditi. Turzijas waldbiba neko ne-attwehl, neds Herzegowineefcheem, kas Montenegrā teel uftureti, brihwu pahr-eefchānu mahjās, neds Montenegrai Sizzas ohstu, neds ari Montenegras rohbeschu aisteepefchānu lihds Bajanas upei, — wifu to leedsahs Turzija attāunt. Ja zaur farunafchānahm nenahktu pee meera noslehgfchānas, tad Montenegras firsts apuchmees, tahs no wina eeemtahs weetas, kas lohti gruhfi uswaramas, aistahweht un pehz ta pamata likuma "kas tew rohkā, to ari isleeta" peefaukt leelwalfsiju islihdsfchānu. Nekahda meera-nodibinafchāna naw eefpehjama, kamehr ta Eiropu un ihpafchi Kreewiju aifnemdama leeta naw peenahkamā fahrtibā eegrohfta.

No Berlīnes tai 3. Merzi. No Londones tur siņas atnahkufchās, ka ar Kreewijas preefchlikuma pirmahm punktehm Anglijas ministere fapulze weenis prahtis. Zeriba wairojahs, ka Anglija peebeedrofees Ignatjewā preefchlikumam.

No Londones tai 3. Merzi. Us tahs tai 1mā Merzi noturetas ministere fapulzes netika wehl pabeigtas pahrspreefchānas pahr Kreewijas preefchlikumu. Wehl sehdeschānas buhš noturamas. Pa leelakai dafai Angļu awifes to zeribu issafa, ka Anglija Kreewijai peebeedrofees.

Geschiedenes inas.

No Nihgas. Nihgas Latweefchu labdarifchanas beedriba fwehdeenu tai 27ta Februari notureja fawu gada fapulzi. Kad rehkinumu pahrfkats bija preefchâ lasihts un pahrfpreefts, tad fchahdi fpreedumi tila nospreefti: a) turpmal pahrfklatu pahre beedribas rehkinumeem likt fewifchki nodrukast un beedreem ifdaliht; b) beedribas naudas-papirhus glabaht ihpafchâ lahdiht, Nihgas Latw. beedribas naudas fkap; c) faftahdiht preefchlikumu pahre laufchu lekka pahrbuhwi un tad to likt preefchâ jaunfafauzamai generalfapulzei deht apftiprinafchanas; bet ne wehlat kâ 1mâ Mai fch. g. Behz fcheem fpreedumeem gahja pee komitejas lohjektu zelfchana. Gezehla: kundses: J. Tiedemann, J. Ahbrandt, R. Bulle, L. Grube, G. Birk, A. Martinfon, A. Vogel, un lungus: S. Weber, J. Dombrowfki, M. Peterfon, M. Stihnus, J. Baumann. Amata palika: kundses: A. Silberfeil, B. Stocke, Ch. Ramberg, D. Dietrich, M. Neugrot, G. Ballod, W. Koslowski, A. Feldmann, R. Dombrowfki, G. Robert, Ch. Berg, un lungi: J. Saklit, P. Luzau, B. Dibril un A. Ahbrandt. — 1. Merzi bij preefchneezibas zelfchana. Kad W. Kaslowfki kundse un B. Dibril lungus bij finamu darijufchi, ka newatas deht turpmal wairs newarot ne kahda amata peenemt, ezehla: Ch. Ramberg kundsi — par preefchneez; S. Weber lungu — par winas palihgu; R. Dombrowfki kundsi — par kafereeni; J. Saklit lungu — par winas palihgu; J. Tiedemann kundsi — par rakftu wedeji; M. Stihnus lungu — par winas palihgu.

No Minufcheem. Sihmejotees uf to rakftu no „Minufcheem“ ifgahjufchâ Mahjas weefa numurâ man buhtu kahds teikums if mineta ftaojuma fchê japeemin, prohti tur fahw rakfihits: „ bet jo beeschaf noteel fchê weena zita ftaigafchana, fo gandriht par puifchds eefchamu waretu nosaukt. Te walardê jaunawas fatafahs, dohdahs tur fur fina kahds fibtrus sehnus efam un weefojahs lihds pufnaktei, nereti ari ilgaki.“ Schohs wahrdus iflahot buhtu jadohma, ka wifahm Minufchu feltainitehm buhtu tahds eeradums, puifchds eet; bet man kâ Minufchneefam, kas fchejeenas buhshanu flaidri paffihstu, pehz pateefibas jaleezina, kâ gan kahdas jaunawas buhs atrohnamas, kas puifchds eet, bet to naw dauds un Minufchds tapat kâ zitur muhfu tehwiâ netruhtst kreetnu un teizamu feltainifchu. —t.

No Jaunpeebalgus. Scha gada „M. w.“ 2. numurâ atrohdam rakftu: „Rakfts if Jaun-Peebalgas;“ fo Z. K. farkaftijis uf attafnofchamu pret manu rakftu pag. g. Nr. 49 „M. w.“ Scho fawu rakftu Z. K. fauz par attafnofchamu: bet tapat kâ es, kâ ari daschs zits to par attafnofchanas rakftu newar peenemt. Jo kad kahds grib nahst pee attafnofchanas, tad tam ari newaijag malbitees no tafsnibas zeta. — Kâ kâ es negribu ar Z. K. eet fautees un lamatees, pee lam gan winfch mani zaur fawu rakftu peewed, tad fchê es negribu nelo gazi runaht un negribu nelo zitu runaht, kâ til to peerahdiht, kâ Z. K. rakfts nau attafnofchana, bet naidiga ufbrufchana. Scho fawu attafnofchanas rakftu Z. K. tautescheem kâ kahdu fwehtku mantu dahwa ar leelu nenozeeefchanohs jaw pats to labi fnadams, kâ fchis wina rakfts nau nelahda attafnofchana. Jo kâ gan tas ifftatitohs; kad kahds fajilu: Es tew dohmâ bibbeli, iafti taf; jo tur it tee ihfi Deewa wahrebi, bet kad fahl lasiht, tad tur atraftru

negohdigu lamafchanu if „Tingeltangel.“ — Tahds ari Z. K. attafnofchanas rakfts. Kâ to driht redsefm. Z. K. faka, ka es kâ par Maleenu muldedams pee tam nahloht kâ J. B. ir u. t. t. Ko nu Z. K. fcheattafino? it nelo. Z. K. nemas man to nepeerahda, ka es nahfu pee tam, ka J. B. J. B. waj no tahs rakfihits jeb ne. Schê ir wina attafnofchana redsama „Tingeltangel buhshana.“ — Tahlat runadams Z. K. fauz mani par gohdakahrigu. Ko tad fchê no Z. K. attafino? Es til nefad ne-efmu teizis, „ka neweenam no Jaun-Peebalgas nau brihw rakfihit, ka til manim,“ bet Z. K. to man zaur fawu attafnofchamu grib eeteikt. Sinama leeta, kad jaw Z. K. wifs rakftneezibas gohds peeder, tad jaw es efmu peewihlees. Tahlat runadams Z. K. faka: Jo tagad gan laifam neweens pagafst naw u. t. t. Schai weeh Z. K. „laifam,“ tilpat iftaifa, kâ kad buhtu fajijis: „ka neweenâ pagafstâ neweenas ffohlas naw. Wehl tahlat runadams Z. K. faka: Jo muhfu pagafstâ ffohlas behni agraf neteel ufremti u. t. t. Kâ es fcho leetu finu, kâ ari kate Jaun-Peebaldfets, ka muhfu ffohlas muhfu behneem ja-eet, waj mahf lasiht jeb ne, waj fina ween reis weenu jeb ne. Un es ari bes tam, waru Z. K. parahdiht tahdus, kad ffohlas ir bijufchi, bet tomehr neproht lasiht; bet kâ war Z. K. teilt, ka tahdi neteel ufremti. — Ko nu Z. K. fchê attafino? Schê winfch fahsta tautescheem to, kas pee mums neman naw. — Wehl Z. K. faka: weenafht es faloh, ka ffohlas ir behni u. t. t. — To es nefad ne-efmu teizis, ka ar „teem“ war buht meerâ; bet tilai to, ka ar tahm mahzibahm u. t. t. Par grahmatahm runadams Z. K. faka: Zil man finams, tad neweens pagafst ar rakftamahm leetahm u. t. t. Es nemas fawâ rakftâ nerunaju par rakftamahm leetahm; bet tilai par wahzu un freewu, walodas grahmatahm, bet Z. K. fahl rahdiht wifas grahmatas, kas ween ffohlas atrohдах. Gelfch fchahdahm Z. K. dftahm nepraifchanahm un manu rakfta pahrgrohtifchanahm es negribu tahlat nodarbotees, zereju deefgan waimu peerahdijis if wina rakfta; tahs zitas kas wehl tur atrohдах, jaw pafchi lafitaji ari pafihis. — Weidsiht wehl faku: „Uf tahdeem attafnofchanas rakfteem kâ Z. K. rakfta, wehrits gan naw pafkatitees, neds klaufht, jo tahdus wahrdus, kâ Z. K. fawâ rakftâ ifgrufch, waram deefgan dfrdeht pee fchahdeem tahdeem fehtmateem.“ — un kam tad wehl naw ifgadijees, tas war palafht fcho Z. K. rakftu. Bet ir finama leeta, kad kahds brauz darbôs: tad tam jaw ari waijag ifliktees kreetnam ftrahdneefam; waj nu tas darbôs tahds ir waj naw, par kahdu pats daritajs to ufslawe. Scho darbôs brauzoh Z. K. tafsnibas rati no wahgeem ir nomufufchi un kâ winfch brauz ar wahgeem bes rateem, kad til lubas ween tarfcht! — Z. K. gan patiktohs, kad man ari buhtu tahdi wahgi; bet tahdu es negribu gahdaht; jo tad ifnahktu dauds leela rihsbefchana, kâ ari pafcha Z. K. aufst to nepaneftu. — Kad nu Z. K. ir eefahjis pret mani ar tahdeem wahgeem, lam rati ir nomufufchi, braukt, gribedams lai tomehr wehl rihs, kad buhtu labal, kad winfch brauktu ar tahdu „tufschu muzu,“ — jo tufschu muza jaw palaitam labi fkan! — — Schoreis lai paleel deefgan.

Dinneja Kahrus.

No D. — muifchas. Mihto Mahjas weef! Tu ka ihis tauntas draugs mums jaw wairaf gadus ne-apnizis apmekle un walas brihschus ar taiveem fahstineem un daschadahm zitahm finahm palawe; — kâ ari no muhfu fahfihwes beefchi ween

finas nesi, to pahrspreedsams, las pee tautas atihstijchanahs derigs buhtu un ko atnest waijaga, — tad tomehr wehl pee dascha laba schi mahziba nefahdus augtus naw nefusi. —

Mehs D. — muischneeki jaw no muhsu tehwi tehweem kristigu tizibu mantojuschi efam. Beeschi ween basnizâ eijam un it usmanigi us zeen. mahzitaja wahrdeem klausamees. Bes tam wehl swehdeenâs un swehtku deenâs, preeksch brofasteem, garus pahstarus turam. —

Es paredsu, tu jaw preezajees par muhsu tahdu deewabi-jigu isfureschanohs, bet nenem par faunu, la es kamejohs tew manu sirdi iskratit, jo es sinu, par manu wehsti tew buhs gruhti janopuhshahs. —

Preeksch kahdahm nedefahm tika weenai meitai fedsams lakats, kahdi 4 rubl. wehrtiba nosagts. Par apmeerinaschanu tew, grihu wehl peemineht, la tahdi tumfibas darbi pee mums tik retumeem ween noteek. Mineta meita, zeredama fawu ih-paschumu wehl atrasi, malu malas pahrmelle, bet, las pagalam, tas pagalam. Kur nu greestees? Labs padohms bij dahrgs. — Bet, af tawu laimi. Bruhwer mama no tihras schehligas Samaritera sirds dshta, peefohla fawu sibleschanas mahksflu. Kem swehtu bihbeli un wezu atslehgu ar krusu sohbos un fahl tad fawu burwibas darbu dsht. — Turklaht wehl peemin, apbehdinato jo wairaf pee tizibas usfureht gribedama, la wina pate jauniba zaur scho mahksflu wisu fawu nahkamibu sinahd dabujusi un la tas wis masakais esohd eetrappijees. —

Uf weena un uf ohtra bur, bet ne-ismahl nekas, kamehr taf beidsot israhdahs, la weens mahjas zilwets tas wainigais esohd. — Kas nu bij schahs sibleschanas augti?

Tas nepateesi apwainohs dabu to wisu tuhliit sinahd, at-fauz uf pehdahm teefnesi un leel pee apsigtahs klahthuhshanas fawu mantu zaurstatit, kur sinams tik pasuduschais lakats ween nebij atrohdams, zaur ko tad bahrschanahs un lahdeschana, no weenas, la no ohtras pufes dsirdama bij. —

Wai nu jaw nebij flaidri redsams, la ar sibleschanu nekas naw panahkams! — Deewamschehl, tas bij tik eefahkums. Aplahtejohs nahburgs nepalika tas ari nesinams, zaur ko tad jaunawas un jauneki drihsunâ ween pee siblneezes nosteidfahs, par fawu nahkamibu ari ko sinahd dabuht. —

Birmejas pagehreja: waj kahdu reisi apprezeees, kahdi mati bruhgtanam un waj nebuhs saldats? Zeb waj wezai meitai nebuhs japaleek? Ohtri: waj zerejama lihgwina ir ustizama, jeb waj to tauteeniti warchs kahdu reis par fawu faukt, uf turas dohma. Ar to wisu wehl nepeeteek, preeksch teem ween fawu welna mahksflu isleetohd, las pehz tahs flahpsi, bet teek wehl par weenu un ohtru isprohwehts, kahda to nahkamiba buhs, zaur ko tad sinams dascha laba nepatikschanana notifa. —

Par nabaga sirdsineem ar schai augstâ laika mas tika behdahs. Daschs labs frohgabrahltis lika nabaga lohpinam falt, kamehr pats pee sibwa atspirdsinaschanu melleja. Ta gahja ori z. frohdsineeka wirsfrohgetajam, las uf S. wils-muischu pehz sibwa nobrauzis bij un atpafal braukdams R—g frohgâ eegreesees, pee biljarta fawus nosaluschus kaulus isstapit, to nelikdams wehâ, la duhlenam netil labi ap duhschu puteni ne-afpegam pee flitas stahwoht. Zits frohga brahltis eeschelohjohs par nabaga lohpinu, tam wesumu atweeglinajis, muzai tapu iswilldams uu tâ ar sibwo fneegu flazinajis, atraisa sirdsinu, lai melle pats mahju. Sirga wehl tik ohtrâ deenâ pehz ilgas mellefchanas un ftraidishanas nahburgs atrada, par ko tad noschelojamam lohpinam labs

atreebschanas fiteens japanes bij, la kad wiasch pee wisa tâ wainigs buhtu. — Ta tad mihto M. w. tu nu redsi, la mehsh gluschi mas zaur kristigu tizibu flaidroti. — Par dsih-weem radijumeem mas ko behdajam un muhsu sirds wehl stipri tahm welna mahksflahm, la sibleschanai, burshchanai u. t. t. peekriht. — B—a P—rs

No Kuldigas. Kâ „Рижск. Вѣст.“ sino, tad tautas apgaismoschanas ministeris Kuldigas pareistizigai brahtu draudsei preeksch tahs no winas dibinajamas sfohlas atwehlejis weenreisigu palihdsibu no 300 rubtu. —

No Dohbeles aprinka. Kâ „Mit. Ztg.“ sino, tad Kalnamuischas Gala-Behta fainneeks Behrsinisch tai 23. Januari brohlasti ehdsams it peepefchi nomiris. Bija 40 gadus wezs. Dakteris lihki apraudsidams atradis, la nelaisis bija gabalu nefakohstas dejas-ahdas norihjis un rihjoht ta eefrehjuse balfs rihlê, tâ la noslahpis. (Schi behdigais atgadijums lai buhtu dascham par eewehroschanu, la pat ehdsams zilwets war fawu dsihwes gaitu beig.) — Tai 12tâ Februari notifahs zits kahds nelaimigs atgadijums, prohti Mescha-muischas Burwa-Trentscha mahju puifs Ansis Laudinski ir pret Peetianu mahjahm atrasis apalsch apkrituschu linu wesuma gulam. Wesums gahsdamees bija puifim wirsâ uskritis un to nospeedis.

Ahrfemes finas.

No Anglijas. Tureenas politika schim brihscham diwejadi zenteeni jeb partijas raduschahs, no tureem tee weeni peekriht lordam Derbi un tee ohtri lordam Salisburi, jo scheem abeem lordeem katram fawi politikas zenteeni. Lords Derbi grib, lai uf wisu wishi tiktu meers usturehts, weenalga waj Turzija kahdi pahrgrohsijumi teek isdariti jeb ne, wiam schee pahrgrohsijumi ir tikai lihdselti, ar tureem wiasch dohma meeru panahkt. Ja bes teem wiasch waretu meeru ustureht, tad wina deht wehl leelaka nekahrtiba un julschana waretu Turzija isjeltees. Ar Lordu Salisburi ir powisam ohtradi. Wiasch grib, lai wisu pirms Turzija tiktu kahrtiba eegrohsita un waijadfigee pahrgrohsijumi isdariti un meers bes scheem pahrgrohsijumeem wiam naw nekahds meers. Lords Salisburi jaw wairaf reisu fawas dohmas pah Turziju isfazijis un uf tam norahdjis, la pahrgrohsischanas waijadfigas, bet wiasch uf konferenzi pilnigi fawas dohmas ne-ispildija, sinadams lorda Derbi un Bikenfilba dohmas pah Turzijas leetu. Salisburi, Anglijas ministeris preeksch Indijas buhdams, wisu labaki sina, la Anglijai buhtu Turzijas leetâ ja-isturahs un ir no tam pahrllezinahs, la Anglijai par tam waijagohd gahdaht, lai kahrtiba Turzija rastohs. Lordam Derbi atkal zitada politika. Wiasch preeksch kahrtibas Turzija neta negrib darht, bet tikai laiku panahkt.

— Ta tad nu Anglijas politika diwejadi zenteeni. Wisu pirms janogaida, kahdai politikai walidiba peekersees, waj lorda Derbi politikai waj lorda Salisburi politikai. Angtu tauta schim brihscham meerigi nogaida, ko winas walidiba darihs un kahdu politiku wina Turzijas leetâ usuems. Anglijas brihwprahhtige fawâ starpâ naw weenis prahtis un tamdeht wini ari jo masal eewehroschanas atrohd un mas ko spehj idaribt. Schij partijai truhkfi, la nupat fazijam, weenprahtibas un tâ tad wina wehl naw weenojuschs, kahds politikas zetsch wina buhtu usnemams. — Schi ihfa sina is Anglijas mums deefgan peerahda, zil mas wehl war sinahd, kahdu politiku

Anglija eewehrohs Turzijas leetä, jo waldiba pate wehl isturahs schaubidamahs.

— Nupat jo plaschaki pahrunajam tohs diwejadus politikas zenteenus, kas staryp Anglijas politikas wihtreem parahdijufchees, un ihsumä peeminejam, ka wehl newar sinah, kahdeem zenteeneem Anglijas waldiba peebedrofees. Kad nu schim brischam newar nofaziht, kahda ir un buhs Anglijas politika, sihmejotees us Turzijas leetu, tad tomehr Anglijas fenaka politika deesgan sinama un ta deesgan eewehrojama preefsch tagadejas politikas buhschanas. Bahr to runajohit mums buhs kahdus gadus atpatal ja-atsahl. Preefsch 16 gadeem iszehlahs Libanonä kristigo lauschu wajajschana no muhamedanu pufes. Schi wajajschana tika apstrahpeta un apgalwofchanas, lai turpmal tahdas breefmas nenotiktu, no kristigahm walstim pagehretas, bes ka buhtu wajajdschis til dauds spreesi un srihdetees, ka tagad Turzijas leetä. Toreis wareja wifu it drihs isdariht, tapehz ka leelwalstis fawä starypä bija weenprahtigas un skaidri sinaja, ko winas gribeja. Neds sultanam neds Turzijas ministereem to reis dauds prafija, waj tee esohit ar meeru, kad ahrsemju waldibas fawus kara-pulkus kristigeem par drohschibu nemeera weeta eeleloht, bet toreis pahrdohmaja, kas darams, un to darija. Tagad puf-ohtra gada jeb 18 mehneschus politikas wihtri spreesch un gudro, kas buhtu kristigeem par apfargaschanu jadara un to-mehr neso naw isdarijufchi. Un kas pee tam ihpaschi wainiga? Nu wifu pirms Anglija. Anglijas politika Turzijas leetä lihdsinajahs zilwekam, kas azis aisdara un tad faka, ka winsch nefa neredsoht. Tä ari Anglija darija, kad no Turzijas war-mahzibas un nelahrtibas runaja, islikdamahs, it tä ka wina nefa no tam nesinata. Ko nu Anglija zaur schahdu fawu politiku panahktu, ka winai teescham isdohthohs eeteikt, ka Turzija wifs wehl deesgan labä buhschanä un wina pate zaur fewi spehtu pee kahrtibas nahkt? Zaur schahdu eeteifschanu wina it nefa nepanahktu un ja ari ziti walstiwihri winai preti nestahthohs, tad Turzija tomehr pate zaur fewi fageuhtu, jo turetes wina tatschu wairs nespehj. — Ka Anglijas waldiba teescham tä isleekahs, it ka wina nefa nesinatu no Turzijas breefmu darbeem, to apleezina Anglijas ministere preefschneeka atbilde, ko winsch parlamente isteiza; prohti kad kahds parlamentes lohjeklis prafija, ko tad Anglijas waldiba nodohmajufe dariht, lai breefmu darbu Turzija beigtohs, tad tika atbildehts, ka Anglijas waldiba neso no breefmu darbeem nestnoht, jo no fawa fuhtna Elliota Turzija wina nelahdas sinas ne-esohit dabujufe. Kad nu ari teescham Anglijas waldiba no fawa fuhtna nebuhtu nelahdas sinas dabujufe, tad tomehr wina to sinaja, jo wifa pafaulde to sinaja un runaja. Wisu kohpä fanemoht jafaka, ka Anglija turejufees pee flehpdamahs politikas. Pee kahdas politikas wina turpmal turesees, to, ka jaw fazijam, wehl nesina, bet tas ir gan sinams, ka Ciropa netura labu prahtu us Angliju winas politikas deht.

No Franzijas. Grafs Schanbohrs (Chambord), ka lastajeem jaw sinams, peeder pee tahs tä nosauktahs lehninneeku partijas un zenschahs pehz waldifchanas trohua, gribedams par Franzijas lehninu tapt. Schis grafs Schanbohrs nu islaidis kahdu isfludinajumu, kas Franzija nahjis pee leelas eewehrofchanas. Nu buhtu jadohma, ka schim isfludinajumam deesin kahds leels swars politikas leetä, kad Franzuschi to nehmujschi tahdä leelä eewehrofchanä, jeb ari jadohma, ka Franzuscheem swarigaku leetu nebuhtu, kad wini gar mineto

sludinajumu nobausahs. Swarigu leetu ir deesgan ko pahspreesi, bet tika ar pahspreeschanu paschu negrib ihsti walttees, tapehz pahr mafat eewehrojamahtm leetahm fawas galwalaufa un wifadi gudro. Ka teescham ar spreeschanu newozahs, to peerahda Franzijas walstis fapulze. Tä jaw bin mehneschus tura fawas sehdeschanas, bes ka tahs daschada partijas fawas dohmas weena ohtrai buhtu skaidri irahdjufchas un fawu stahwofli weena pret ohtru nodibinajufe. Tapat ari wehl naw sinams, kahdu stahwofli pret tahm daschadam partijahm eekem ministere preefschneeks Schihls Simons un ka senats pret tautas-weetneeku fapulzi isturahs Daschadas swarigas leetas, kas staryp partijahm fazeltu sibirizhnijschanohs, jaw ilgu laiku ir preefschä liktas preefsch as spreeschanas, bet arweenu lawejahs pee schahm apspreeschanahm kertees, jo partijas fawds zenteenos neleekahs wehl buhtu pilnigi nogruntejufchahs. Pat staryp tautas-weetneekem ihfduhfscha wehl nerohnahs, tee arween wehl negrib zihnijschanoh ar pretineeku partijahm usnemt. Ilgi ar schahdu schaubidafschanu wairs ne-ees, reis tatschu buhs pee apspreeschanah jakerahs. Tä jo swarigaku leeta, kas staryp senata un tautas-weetneezibu (tautas-weetneeku fapulzi) fazeltu sibirizhnijschanoh ar pahspreeschana pahr walstis eekem schanahm un isdohfschanahm. Senats gan negrib sibirizhnijschanoh fahkt, bet neso ari no saweem pamata nolikumeem ne-atsahpfees. Schihl Simons, ministereju usnemdams apsohlijees, ka winsch senats nolikumus atbalsstihis un senats sinams us scho apsohlijefschan atfaukfees. Waj Schihl Simonam isdohftees, sibirizhnijschanoh lihdsinahkt, kas staryp senatu un tautas-weetneezibu iszelfees to sinams tagad wehl newar nofaziht, bet jafschaubahs ir gan ka winam tas pilnigi isdohftees. No kam tahda nedrohfschib radufehs, tas zaur tam isflaidrojams, ka Franzija ir leelä dsinajamas. Tahs siprakahs partijas schim brischam Franzija ir republikaneefchi un Bonapartisti.

No Serbijas. Ka Serbija ar Turziju meeru noslehgufto jaw isgahjufschä numurä siojom; tagad schi ihsumä pofneegsim to pasludinajumu, tura firts Milans fawai walstis pasludina meera-noslehgschanu. Sludinajums skan tä: Manai mihtlai tautai. Is mana pasludinajuma no 18ta Junpehnä gadä manai mihtlai tautai tee eemefli sinami, kas muhs peespeeda pee kara-eerohtscheem kertees. Tapat ari ir sinams, tapehz meh, kohpä ar Montenegro saweenoti, zihnijamees Schodeen, tur kristigo lauschu liktens Turzija atrohnahs spehzigako rohkäs, schodeen waru fawai mihtlai tautai pawehstihis ka es, leelas tautas-fapulzes (skuptschina) dohmas dsirdeje esmu ar Turzijas waldibu meeru noslehdsis. Mani weetneek tai 17tä Februari ar Turzijas ahrigu leetu ministere meeta protokoli parafstijufchi, kuru es par peenemamu apstiprinaju, pa telegrafu fawu peenemschanu sinodams. Serbija paleesem leelwalstiju apfargaschanas tahdä fatarä ar Turziju, kahds wina atradahs, eekam karsch bija fahktis. Lihds 12. Merzjam tiklab Turku kara-pulki ka ari Serbu kara-pulki buhs fawds peenahkamäs rohbeschäs nometuschahs. Preefsch teem kristigeem laudim, kas pa karu Serbija bija patwehrumu atradufschitika pilniga strahpes-atlajschana nofazita un war drohschi zereht, ka winu liktens dsintene buhs pahrlabohts. — Braht! No schihis deenas fahloht Serbija beidsahs kara buhschana ka ar tee us scho buhschahu simeedamees nofazijumi. Daschi ziti likumu nofazijumi wehl paleef spehka, lihds wifs pilniga kahr-

tibä eegrohsjhts. — Pee meera darbeem atpakal greefdamees, lai wifu pirms peeminam fawus buhschigohs kareiwus, kas us kara lauka krituschy. Wiau wahedi muhscham paliks pateizigas tautas peeminä. Lai peeminam ari fawus eewainotohs, kas preefsch strahdaschanas palikuschi nespehzygi. Ir muhsu tautisklais peenahlums, ka wineem dshwi atweeglinajam. Nepeemirfschim ari fawus tauteschus rohbeschneekus, kas zaur kara notikumeem wifuwairak ir zeetuschy. Manas waldbas fwarigais usdewums buhs tas, preefsch winu pir-mahm wajadshahm gahdaht, lai winu likens tiktu atweeglinahs. — Sawu peenahlumu us kara-lauka pret fawu tehwiu un faweem brahkeem ispididami, zentifimees tagad meera-darbäs un mihlestibä jaunus spehltus eeguht preefsch tautas attistifchanahs. Lai paleekam weenumehr pateizigi faweem Kreewu brahkeem par to mums pasneegto palihdschu, lä ari wifahm zitahm zeenigahm tautahm, kas mums grehtä zihnischanä fawu drauga prahtu parahdijuschy. Ihpafchi mehsh issakam fawu pateizibu tahm zeenigahm beedribahm un persohnahm (laudim), kas muhsu eewainoteem un nelaimigeem sneeguschas palihdschbas rohku. Un jums, nihli brahki, jums wifseem issaku fawu pateizibu par juhfu labprahtigo upuru neschanu, ko jums karfch uslika, ziteem us kara lauku karzojht, ziteem walstis deenastä buhdameem, ziteem atkal zitüs upurus nesohht. Wifä, bes kahdas isfchirfchanahs, juhs wifä israhdijat ihstu tehwijas mihlestibu.“ Tä fkan Serbijas fista Milana pasludinajums pahr meera nolihgshanu, fwabadi Latweefchu walodä tulkohts.

No Konstantinopelsh. Kä tagad Turzijas galwas pilsehtä Konstantinopelē klajahs, pahr to teel „Kernes awisei“ tä srohts: Arweenu flaidraki israhdahs, tä ta tä nosaukta pilspartija jo usihtigaki zenschahs tagadeju sultanu Abdulu Hamidu fawä warä dabuht, un schihs partijas eespehja us sultana bailigu un nespehzygu dabu paleel arweenu stipraka. Jaw atkal sultana pili fahlfuschs weza kauna- un noseegumabuhfchana. Minetai partijai isdewees, sultanam patifschanu eedehtstiht pee kumedinu israhdischanahm. Schim brihscham pili atrohdahs kahdi 150 kumedianti, kas ir wakarus wifadus johkus un katus (ehmota isgehefchanahs) sultanam israhda. Preefsch schiem kumediameem un kateem wajaga wifadus dahrgus neekus is Barshes pirkt. Kad israhdischanas beigtas, tad dshiras fahlahs, kur Schanpanas wihns pluhstin pluhst. Ko ar schahdu trakofchanu un plihteschynu pee sultana grib panahht, tas ir weegli prohtams. Starp tagadeju ministeriju atrohnahs daschs gohdigs wihrs, kas ar ihgnumu us schahdu buhschynu noskatakhs, bet neweens ne-ee-drohshinajahs sultanam to teikt, lai netiktu täpat lä Midhats-Pascha padshihts. Odhems-Pascha it flaidri fajuhht, ka winsch fawä leelwesthra gohdä tilai pagaidam turahs un katreu agumirkli war tikt atzests. Konstantinopelē wehl nesin, lä buhtu ja-isturahs un kas buhtu darams, ja karfch isjeltohs. Schim brihscham wehl esohht kahdi 5 milioni naudas, ar ko waretu kara-pulkus 3 mehneschus ustureht. Leelas zeribas Turzijas waldbä tura us Angliju, wina faka, ka Elliots esohht Anglijas ahrigas politikas aissahwetajis un weetneeks un no Elliota winai (prohti Turzijas waldbä) esohht apsohlihts, ka Anglija pretoschotees, ja Kreewija gribetu Turzijai usbrukt. Tahdas dohmas isfazyja Odhems-Pascha un ahrygu leetu ministeris. Tik dauds ir flaidri sinams, ka tillab Odhems-Pascha lä ar ahrygu leetu ministeris tohs leelakohs upurus neschehlotu,

lai waretu meeru panahht, un ka fchee abi us Angliju tura leelu ne-ustizibu. Tik dauds is mineta raksta „Kernes awisei.“ Is ta nu flaidri redsams, ka sultans pilnigi padewees fenaku sultanu palaidnibai un glehwibai.—

— Lastajeem wehl buhs atminams, ka preefsch kahda laika awises sinoja, ka sultans esohht faslimis ar smadschu wahjibu; bet pehz wehlakahm sinahm spreeschoht bija jafaka, ka sultana flimiba wehl nebija tik wahryga, lä to daschi dohmaja, jo zitadi winsch nebuhtu pee waldbas darbeem dalibu nehmis, par peemehru pee Midhata-Paschas atlaischanas. Tagad ir Konstantinopelē aisseegts, kaut kahdu sinu pa telegrafu no tureenahs laist, kas us sultana weschelbas buhschynu simejotees. Lai nu ar sultana weschelbu buhtu lä buhdams, bet tas gan japeemin, ka Mahmuds Damads-Pascha tagad sultanu tura tä fakohht fawä pahrwaldifchanä un ka wifä ziti Turku augstmani schim Mahmudam Damadam padohdahs. Zaur schahdu Mahmuda Damada spaidifschynu dauds Turku augstmaneem radees nemeerigs prahts, tä ka par fazelfchanohs us nemeeru baidahs. Ka schihs bailes naw weltigas, to peerahda kahda sinä, ko atrohdam „Teimfä“. Schi sinä stahita, ka wairak Turku augstmani fawa naidiga prahta deht pret tagadeju nekahrtigu buhschynu sultana pils fainneezybä tikuschy apzeekinati un noseedsneeku teefahm nodohhti preefsch ismelleschanas. Minete fakteree augstmani pa leelakai dalai bijuschy jeb wehl ir augstos walstis amatos. Tagadeja Turzijas waldbä faka jeb ar nodohmu ispausch, ka wina esohht peenahkfuse flepenu fabeedribu, pee kuras Midhats-Pascha un winas draugi peederohht un kura us tam isejohht, tagadeju sultanu Hamidu no trohna nozelt un wina weekä eezelt nozelt sultanu Muradu, kas schim brihscham zil neko esohht atwefelozees, lai gan prahtu gaischums wehl naw eeradees.

No Persijas. Kä no Teheranes pilsehtas teel sinohts, tad preefsch kahdahm nedelahm pa wifa Persiju tika fwehtiti waldischanas fwehtki, prohti tagadeis Persijas waldbneeks schahks Nasr-Eddin (pahr wiau fawä laikä deefgan sinojam, kad winsch pa Ciropu zetoja) fwineja fawu 30to waldischanas gadu. Pawalstneeki pahr schiem fwehtkeem wifai dauds nepreezajahs, jo kamehr tagadeis schahks walda, kamehr Persijas wara un bagatiba ir masinajuschs. Waldbä tä wifu mantu pawalstneekem noplehsufe, ka pee Perseefschiem ischlees schahks fakams wahrds: „Perseefschu bagatiba atrohnahs schahka pili.“ Kapehz Persija sem tagadeja schahka waldischanas tä atpakal rahpufschs, tas zaur tam isflaidrojams, ka Persijas walstis deenastneeki gandrihs wifä ir blehschi, plehsch laudis, nem kukulus un pilda fawas kabatas.

— Neis no Persijas runadami peeliksim ari ihfu sinu pahr to nolihgumu, ko Kreewija ar Persiju nolihgufe, prohti Kreewija esohht ar Persiju notaisijuse tahdu nolihgumu, ka Persijas schahks suhta Kreewijai palihga-spehku, ja tai pret Kawkassijas rohbeschahm Turki usbrukt. Tapat Persija esohht apsohlijuschs wehl weenu kara-spehku noskadhht Egrifesh upes leijas. Tas sinams Anglijai nebuhs patihkami dsirdeht. Kreewijas weetneeks Persijä lä ari wina sekreteeris tikuschy no Persijas schahka pagohdinati ar augstahm gohda-simehm jeb ordeneem. Schahda ordenu dahwinafchana rahda, ka starp abahm walstim ir draudfiga fatifschanahs. Wifä jaw samana, ka driht tam brihdim buhs janahht, kur waj nu pilnigs meers tiks nodibinahht jeb waj karfch iszelfees, jo ilgi tahda pagaida buhschana newar palikt, kur nesinama nahlamiba wifas dsh-

wes darifchanas kawe un leeli kara-spehli gatawâ isrihofchanâ stahwedami maksâ walstei tilpat kâ kara laikâ. Gewehrojams paleef tas atgadijums, ka Persija fohlijusehs Kreewijai naktt palihgâ un kara-brihdi schahds palihgs lohti derigs preeksch Kreewijas Kawkasija.

No Kihnas. Kâ lasitajeem sinams, tad Kihneeschi fenaf fweeschineelus labproht sawâ walsti ne-eelaida. Angli bija tee pirnee, kas jo plaschi eefahla ar Kihneescheem tirgotees. Angteem no schihs tirgofchanahs leela pelna atlehjahs, jo gandrihs wisas prezes, kas no Kihnas teel iswestas un uf Kihnu teel aifwestas, gahja zaur Anglu rohtahm. To eweh-rojuschi, Kihneeschi nu ir nodohmajuschu wisu andeles buhschanu un lugofchanu nunt sawâs paschu rohtâs, kâ ka ar ahrsemehm tirgodamees wini pawifam waretu isfikt bes ahrsemneekeem. Kad wineem kahdu ahrsemes prezi wajjadseja, tad wineem ta bija no Angteem japehrt; bet tagad wini paschi brauls uf ahrsemehm un tur sawâs wajjadfigahs prezes eepirfs. Turklahht ari Kihneeschi apnehmuschees nelo nepirft no teem ahrsemneekeem, kas preeksch Kihneescheem prezes eewed. Uf scho leetu sihmedamees Anglijas konsulis Kantonâ sawai waldbai rakstijis, ka wisu pretschu weschana, kas no ahrsemehm preeksch Kihnas teel westas, tagad atrohdotees tikai Kihneeschu rohtâs. Kihneeschu kaufmani nosubtoht jeb turroht weetneelus wisâs leelâs andeles pilsehtâs, kuxi preeksch wineem prezes eepirfoht. Tad ari Kihneeschu waldbi eegahdajuse few kalna-razejus, lai Kihneeschu kalnus ismekletu, waj tur newaid almenu ohgles; jo lihds schim Kihna no Anglijas pirka almenu ohgles, bet wina gribetu pawifam no Anglijas atfwobinatees un tamdeht, kâ nupat minejam, leef sawus widutschus ismekleht, wai paschai nebuhs almenu ohgtu. Schahdas sinas dara Angteem deelgan nemeerigu prahtu.

Widsemes muischneeku landags jeb fa-eima 1877.

I.

Rasitaji sin, ka Widsemes muischneeziba nupat landagu turejusi. Landaga appreedumi un spreedumi ir swarigi, neween paschai muischneezibai, bet wisai Widsemei un ihpachi ari semneeku kahrtai. Tadeht to turu par peeelahjibu, Mahjasweesu lasitajeem tē kahdas sinas par landagu dot. Scho-reis landoga spreedums laufskolas-buhfchanas pehz lasitajeem preekschâ zelschu.

Schulrahts ir Widsemes laufskolu preekschneeks un wadons. Lihds schim muischneeziba schulrahtu arween iswehleja is mahzitajeem. Papreeksch muischneeziba schulrahtam maksaja par gadu 500 rubtus un tad 1500 rubtus, kad Smiltenes mahzitaju Guleke schini amatâ eezehla.

Gan nu Smiltenes mahzitajs fewim palihga-mahzitaju wareja peenemt un skolasbuhfchanai wairak' laika wehleht. Bet tomehr ar to nepeetika. Jo pirmâ kahrtâ Widseme scho-brihd mas ween rohdahs kandidatu jeb jauno mahzitaju, ta ka ne ikreis palihga-mahzitaju war dabuht. Un ohtâ kahrtâ schulrahtam, ja sawu amatu kreetni grib ispidiht, til dauds darifchanu, ka nemas ne-atleef laika un watas, ar mahzitaja amatu puhletees.

Tâ tad Smiltenes mahzitajs pahrllezinajahs, ka diweem fungeem newar kalpot un atfazija schulrahta amatam, ka lai sawu mahzitaju amatu pee leelas Smiltenes draudses pilnigi waretu isdariht.

Smiltenes mahzitajs schulrahta amatu walbijis ar mihlo stibu un ar spehtu un ihfâ laikâ skolasbuhfchanu stipreem soleem uf preekschu wedis. Saprotama leeta, ka katre, ka mas dauds behda par Latweeschu tautas garigo attihstifchano, — ka katre ar leelu gaidifchanu gaidija, kas nu buhschanu

Un redsi! muhsu zeriba, ka Guleke palifschot schulrahtu amatâ, muhs naw wihsufi. Landags labi fapratiss, ka ween un tas pats wihs par schulrahtu un par mahzitaju newe buht. Agrak' sinams schi leeta bij zitada, kad skolasbuhfchana wehl sahka attihstitees. Toreis schulrahtam sinam masak' bij darifchanu. Tagad skolas paldees Deewam stipreem wairojuschahs un angstaku stahwolli fasneeguschas wani paschâ mehrâ ari schulrahta darbi wairojuschees.

Landags schulrahtam spreedis 3750 rubtus par gadu un wehl wirsfcolas waldbai preeksch daschahm skolasbuhfchanu wajjadfibahm 2296 rubtus. Kas Latweeschu tautu mihlo tas sinams landagam firsnigi par to pateiks.

Guleke nu atfazihš mahzitaja amatam un Mihgâ dsihtwos un ar schulrahta amatu ween darbofees.

Skolmeistari, mahzitaji, rewidenti un wineem par wadom un preekschneeku schulrahts. Schee ir tee wihsri, kuxi rohtahm tautasfcola ustizeta un lihds ar tautasfcolu ari paschâ tautas audsinaschana.

Stipri ween jawehlejahs, ka neween skolmeistari, bet ar pati tauta skolmeistara amata swaribu un gruhturn pilny apker un skolmeistarus it kâ sawu behnu audsinatajus mihlo un zeeni.

Widsemes mahzitaji tautasfcolu dsendinjuschu ar daudf sahpehm un ar dauds fweedreem. Widsemes un tapat ar Kursemes tautasfcolu ar pilnu taifnibu par Widsemes un Kursemes mahzitaju behnu war nosaukt. Bet kurfch gan sawu paschu behniau tikam ween mihlo, kamehr masinâ ir un mihlestiba peekust, kad behns leelaks un pilnigati patizis? Tadeht gan drofschi jazere, ka Widsemes un Kursemes mahzitaji ari uf preekschu kâ lihds schim tautasfcolu uzihhtigi kops.

Tomehr rewidenteem gruhstaks darbs ar skolahm ne kâ ziteem mahzitajeem. Jan mahzitajam darba netruhtst, ja sawas paschas draudses skolahm wehl 12 un wairak' fweeschu drauschu skolas pahrraudsicht, kas teefcham ir jo gruhstaks darbs. Weselas nedelas no weetas deenu no deenas oplahrt brant un preekschpufdeena un pehzpufdeena skolas rewidereht teefcham nau smeeklu leeta un gohds un pateziba nahkâhs teem wihsreem, kas bes kahdas maksas scho gruhstu darbu strahda.

Deews lai apbruno rewidentus un winu preekschneeku schulrahtu, ar gudribu, ar spehtu un ar tautas mihlestibut. Tad ar skolas-laufu, ko skolmeistari un mahzitaji apstrahda labi isdofees.

Es drofschi zereju, ka Mahjasweesa lasitaji lihds ar manim pahrllezinati, ka bes Latweeschu tautas kodola, proti faimneeku gruntneezibas, Latweeschu tauta sawu atsefchanas mehrki newat fasneegt.

Bet ne masak' wajjadfiga pee weseligas tautas attihstifchano ir tautasfcola.

Ta ween ir kreetna ehka, kuxi kreetns fundaments ir. Tautas kreetnis fundaments ir diwlahrtigs, proti kreetna skolo schana, kas nenowed no Deewa nost, bet kas peewel pee Deewa klahht, un gruntineeziba.

Sihds is siwim un dsirnakscheem.

Ka lastajeem finams, tad zilweli sildu dabuhñ no teem ta nosaukteem silda-kahpureem. Tapat ka ziti kahpuri ta ari silda-kahpuri fawā pahriwehřčanahs laika eetinahs ferwischa tinumā. If ši tinuma smalleem pawedeeneem zilweli taifa sildu.

Ba laisam silda-kahpureem usnaht fehras un wini leelā dau-dsumā aiseet bohjā, tā la zaur to silds paleel dahrgaks. Tahdā buhřčanā nu dabas-pehřitaji fahřušchi gudroht, waj newaretu no ziteem dsihwneefeeem jeb dabas radijumeem sildu dabuht. Tā gudrojoht kahdam křhmijas pratejam, wahrdā Šohli (Joly) eelřch Hofcheles pilřsehtas, isdewees, juhrā kahdas siws pantus jeb oħlas atrast, las ar tahdu lihřigu stajijumu aptihiti, if tura waroht silda pawedeeneus taifřht. Šhee siwu pauti efoht deesgan leeli, prohtti kahdi 7 zoli garumā un kahdi 5 zoli resnumā, aptahřt mehřijohř.

Kahdam zitam mahřitam wihram, Dr. Wilder Amerikā, isde-wahs tahdu dsirnaksli atrast, if tura tihla jeb pawedeeneem war sildu taifřht. Šahhds dsirnaksli ishā laika iswehřpa pawedeenu, kahdas 150 ohlektis garu. Iřgahřušchā wafarā fahřhra kahdus 30 tahdus dsirnakschřus un tee iswehřpa silda pawedeeneus, kohpā pawisam 3884 ohlittis garus. Til weens lawellis pee šcheem dsirnakscheem, prohtti tas, ka wini zits zitu apehd un tā tad grehtti nahřahs winus leelakā daudsumā kohpā tureht, jo, no wairak tuhřřošcheem jaunu dsirnakschu wehřak tikai atleek 2—3 řmanti isaugušchu dsirnakschu.

Sina pahř ussaukteem Nihgā.

Fehřabu-basnižā: armijas ahrřte Karl Joh. Oberhard ar Au-roru Wilh. Kridmeijer. Kaufmanis Rud. Samuel Johann Gektner ar Annu Karolini Amaliju, Lehnera atrainti. Bafnižas řřihweris Jakob Heintr. Gulhmann ar Johannu Ludowiku Margaretu Krodemansch. Pehřtera- un Dohmes-basnižā; luga-kapteinis Ludwigs Gottlieb Schmidt ar Johannu Emmu Essig.

Gertudes-basnižā: fabrika strahdneeks Janis Brasaus ar Marri Puhria. Andelneeks Peter Hahn ar Dahrēti Rosenbergs. Nama puifřs Peter Kusin ar Trihni Mitre.

Fesus-basnižā: dselřszekla strahdneeks Matihřs Kleinberg ar Lehni Rippur. Fabrika strahdneeks Fehřahs Anzis ar Katarihni Leepa. Strahdneeks Anřs Winter ar Greetu Fannsohn. Nama ihpafšneeks Fahnis Philippsohn ar Trihni Lapse. Preeřchu andelmanis Heinrich Eschen Radunřh ar Elisabeti Radunřh.

Fahnu-basnižā: saldats biletneeks Janis Knihger ar Lihři Wa-nags. Zimmermanis Johann Rud. Ebdnt ar Annu Dunkel. Poh-zis Joh. Pufne ar Katarihni Elisabeti Dřsoling. Kalejs Karl Schmidt ar Mariju Marg. Holma. Dřelřszekla iřchinowneeks Heinrich Oluf ar Annu Hel. Inbrif. Unterořřjeeris atřawneeks Andrejs Mahřzis, nosaukts Mahřz, ar Greetu Willmerde. Fuhrmanis Pehřer Stras-ting ar Annu Gūnther. Mařhina meistars Kriřts Lusberg ar Do-roreu, Wenřa atrainti, dsim. Pufas. Sulainis Bertuls Grosřgalw, nosaukts Berg, ar Helent Luifř Freinert, dsim. Gārtner. Kufřheris Ferland Keeping ar Lawihři Luba. Atřlehu kaleju sellis Jakob Rumppe ar Annu Meř. Dor. Grube. Zimmermanis Fahnis Duine ar Annu

Brahm. Unterořřjeeris biletneeks Kruhře ar Wilh. Nataliju Šuhřt. Matrořis Ernst Grūnberg ar Šharloti Dřtiliju Dřsoling. Saimneeks Jakob Jakobsohn ar Edu, Puriga atrainti, dsim. Fihřermann. Ka-lejs Theodor Johann Wehwer ar Alwini Elisabeti Fannsemme, nosaukta Reuland. Mařhiniřs Jakob Samuel Wilhelmsohn ar Ka-tarihni Wilh. Paul. Strahdneeks Mikelis Heinrich Dumpe ar Annu Doroteu Dumpe. Saldats biletneeks Adams Paul ar Katarihni Elisabeti Dřfs. Fihřleru sellis Karl Fřepmann ar Katarihni Wah-zeete, dsim. Mūller. Desu taifřtajs Gedert Ehwert ar Lihři Wahren.

Reřormeeretu-basnižā: posamenteers Georg Woldemar Theo-dor Herrmann ar Theresi, Šharloti Poljin.

Cepiřřčanahs zemu-rahđitajs.

Nihgā, tai 14. Merz 1877.

20 garnižas rubři mařa — r. — l., kweeřchi — r. — l., meeřchi — r. — l., auřas 1 r. 30 l., griku putraimi 4 r 50 l., auřu putraimi 4 r. 50., meeřchu put-raimi 2 r. 70 kap., řiri — r. — l., karupeit — r. 80 l. 2 1/2 pabi rupři rubřu-milti mařa 2 r. 40 l. un — r. — l., kweeřchu-milti 5 r. 50 l. 1 puds kweeřta mařa 12 r. (řib) 12 r. 50 l., feens — r. 65 l., řalmi — 55 l. 1 ařs (7 pehdas augřta un plata) behrja-malka mařa — r. — l., behrju- un alřřanu-malka — r. — l., alřřanu-malka — r. — l. — preeřchu-malka — r. — l., eglu-malka — r. — l.

Raudas papihřu-zena.

Nihgā, tai 4. Merz 1877.

	Papihři	prařja	mařaja
		rub.	rub.
5 procentes instriprijas 5. řeriņas no 1854			
5 " preeřmiju biletis 1. emiřijas		194	192
5 " " 2. " 2 "		190	189 1/2 "
5 " Nihgas namu křblu-grahmatas			
5 1/2 " hipoteku křblu-grahmatas			
5 " Wiofemes křblu-grahmatas (ne-uffal.)	98		97 1/2 "

Rupat tika manā drukatavā řgatawa řchahdas jaunas grahmatas:

Libanus kalni un Damaskus

un
kā Turki řchē Kristitu laušchu ařnis isleħjuřchi.
No C. G. G. Croon, Ceelwahřdes- un Fumprawmuifřšas mahřitajs.
Mařa 10 kapeikas.

Mihlestibas alga

Štařts latwifřli no J. Dratwina.
Mařa 15 kap.
Ernst Plates.

Atbildes.

Ā. —. Kad weetas atliřees, tad isleektasim.
Ā. — J. — D. Saņchman. Paldees. Turpmat isleektasim.
J. — W. — J. Ja fatuwa kreetna un waloba řkaidra, tad řtařtus pee-nemam. Rařřiba („ortograpija“) naw no leela řwara.
Redakcija.

Atbildedams redakћys Ernst Plates.

Sludināřchanas.

Āeribas beedriba.
Nomira tai 2. Janwari Karl Kronberg, Nr. 859/46
" " 25. " A. J. Dauge, " 30/35
Preeřķneezibā.

No Pīnku, Beherel un Pīnku mahřitaja unisřšas pagasla waldiřčanahm tohp zaur řchō wifř tee uř-aiņinati, las gribeřu usnemtees, to jaunbuhřejamu (teegelu)

pagasla namu
usbuħweht, t. 17. Merzi řch. g. Pīnku muifřchā uř-řorgu eerastees. Mařtatās noieķřčanahs war pee-pag. řřahwera J. Strasding, Nikolai řřohlā eestaittees. Pīnkumniřchā tai 18. Febr. 1877.

Kalku zepřis teel iřcentehřts. Mařta-las řras Křurkumniřchā (Křurķehřf.)

Wifř tee, las gribeřu lohta řtata un wahřušchā buhřweřchanu usnemtees Iřķiles draudřs-řřohlā, teel zaur řchō uřaiņinati, uř to tai 7. Merzi řch. g. pulřř. 1 deenā noturamo tořgu minetā řřohlā at-nahřt, lai famu řohřlijumu wareřu finamu darřht. Pahř teem nolřhgumeem, řem tureem buħwe teel no-dohja, war eppreeřřchu řiņas dabuht Iřķiles muifřchā pee centneeto Petri l.
Nihgā, tai 15. Februari 1877.

Kreetnis kufřheris
war deeneřtu uř lohni un deputati dabuht Fannā muifřchā, Křimuldas draudřs.

Weena mahřa Nr. 33 ir pahřdoh-dama Behřriau pagasla. Mařtatās řras pree mahřas ihpafšneeka **Sirgensohu.**

Dahwanas
preeřķ bafara, las bibiņajamai meitenu-řřohlat par labu nahř, nem ar pāieņibahm preei
Behřu L. L. W. bafara-komiteřā.

Mahřiba
Kreemu, Wahřu un Fannřřchu walodās teel pafneegta Nikolai eelā Nr. 23, weentu třepti augřtu.

5 gadu wezu řirgu (Wallach)
druhřejams preeřķ darba un weeglas drauřřčanahs, pahřdohd iřřti leht
C. D. Schlegler,
Belgawas Wř-Nihgā, wezā Ambaru-eelā Nr. 24, blatus řeřahř.

No

Behfu mahzitaja pagasta-waldibas

teel zaur scho wifas zeenijamas pilskeshtu un semju polizejas laipnigi luhgtas, teem tureenes apaksh-neeziiba dshiworameem, schein peederigeem, drihsu ma griebest usdoht:

- 1) fawu maffajamu galwas-naudu katram 8 rbl. 18 kap., ta ari wezus parabus lihds ar 1 rbl. noyelmitas strahpes, lihds 15. Merzi sch. g. ne-istruksufchi pee litumigas strahpes te nomalfabt un pafes isment,
- 2) tee, kuri preefsch fetu un fawahm te peederigahm familijahm wezuma-sihmes naw peenesufchi, jeb fawas familijas usbewufchi, to nu mineta laita ne-istruksufchi isbariht, un
- 3) tee, kuri 1856. g. bismufchi un schini gada us kara-deenafu eefauzami, lai usdohdabs pee schijs waldbibas, lihds ar wezumu-, familiju- un skoh-las-leezibas sifmu peeneschamu u. t. pr. wifweh-lati lihds 1. Apritam sch. g.

Teem, kuri scho pawehiti nehuhs klausijufchi, naw wairis tur peeturami, bei ir ta arepanti schein at-fustami.

Behfu mahz. pag. wald. t. 22. Februari 1877. 2

Krohna Kohses muishas

waldis lohjelteem par sian, la tureenes pagasta we-zatais huhs Nihga tai 16. un 17. Merzi sch. g. un Ritter-eela Nr. 49, D. Mantneeka nama jaunus pafes pahrmih.

Buhwes=materialus,

ta: muhrneeku, krahsus- un dshells-keegelus, mopes un flinterus, ihsti labus 14 jolu dakstinus un brakta dakstinus, granti, mahlu, gipfi, kalkus, stalus, krahsus pohus, nehdres, angl. uguns-keegelus, uguns-mahlu Portlandes zement un jumtu-papi peedahwa ihsti lehti.

C. D. Schlegier,

Nelgawas Uhr-Niga, wezu Ambaru-eela Nr. 24, blatus feschai.

Drohschu palihdsibu

waru es pret warisch-azim un ee-auguscheem na-geem peedahwaht.

A. D. Werbigki,
Wewer-eela Nr. 6.

Labi dihgstofchas

dabisa-falnu-, puku- un laufaimneezibas sehklas peedahwa par dihgstochanu apgalwodams

A. W. Zwilling,

masa Kaleju-eela Nr 16, preti gildes nama-eelai.

Saflapufchi meeschji,

derigi zuhlahm un mahju-patneem par baribu, ir lehti pahredodami tilai lihds ohtdeemai tai 15. Merz sch. g. Wasflawas Uhr-Niga, Romanowka Nr. 28, eepreti Glei un beedra zigaru-fabrikai.

Kas wehslafn nahfs, tas wairis nedabuhfs.

Teem pee

Rigas hipoteku-beedribas

peefahjufchees immobiliju ihpafschneeki teel zaur scho luhgti, us to pehz beedribas ikumeem noturamu

Fahrtigu general-fapulzi

trejschoen tai 9. Merzi sch. g. pulst. 7 wakara Nig-as amatneeku-beedribas turnshle amahkt, waj nu pascheem jeb lahdam pilnowarigam weemeekam itt amahkt.

Deenas-fahrtiba:

- 1) Nehenuumu pahrikats pahr 1876. g.
- 2) Newisijas komishjas apspreedumt.
- 3) Preefschlitums par referwes lapitalu.
- 4) Preefschlitums deht komishjas eezelshanas preefsch lihdschunigo statutu-pahrgrohsstochanu pabetschana-s un preefsch galigas apspreechanas pahr da-rischanu kabrtibu un deenafu-preefschrafsteem.

Nihga, 2. Merzi 1877.

Rigas hipoteku-beedribas direkzija.

No zensures atwehleshts. Niga, 4. Merzi 1877.

Drelehts un dabujams pee bishchu- un gramatu-dreketaja Ernst Platez, Niga, pee Peshera basnijas.

Sina

preefsch musika kohpeem un wiseem teem jaunekteem, kas pehz musika darbeem koi un schahdu amatu few par gohdu un glihtumu grib eemantohht.

Seelas bases, pufbases un jelo-wijoles, leelas un masas wijole no daschadahm sortehm un ari no tahdahm, tas 1873. gada leelaja

Wihnes istahde ar gohda-sihmi tifa grejnotas.

Tad wehl wifadi bohgeni preefsch teem schein ppeeminekeem musika rihlew bohgeni fari un kalponijums.

Gitares, zimbules jeb zitaru spehles, lahdas jaw swehtos rakstos atwo peeminetas, **wehja kohkles, flehtes un klarinetes** preefsch leeleem un masen musika kohreem, no meega mohdinadami jeb **pasta-ragi un trompetes** jaunfudraba, kapara un miska. — **Konzertines un akordionas** no lehtahm dabrgahm sortehm, un ari tahdas, sam ehrgetu balhis preefsch garigu dseefmu dsh daschanas. — Tahs ihstenahs Italtijas un wifu labatahs **Wahzsemes seidas** preefsch basehm un pufbasehm, leelahm un masahm wijolehm, **sibda kwintes** un wehl wifadi **daikti** preefsch puhfchameem un sithgu musika-rihkeem, teel neween leelumā, bet a pa masahm dahahm pahredohht tai

weenteesiga, wifu-wezaka un gruntiga

J.

Niedlich

Englischu

magasinhne.

Kurpneekem par eewehroschannu

Zeen. kurpneekem par laipnu eewehroschannu, ta es tohs no man pascha taishtas kurpneeku naschus, apstemeletus ar **J. S.**, tagad no schalaita schtoht, taisfichu weenigi til preefsch **J. Burgermeister** tehraudu-lectu bohdes Nihga.

J. Schaerching,

mekanikers un naschu-kalejs Jaunjelgawa.

Sihmesjotees us augshajo fludinajumu, peedahwaaju fawem kurpneeku tungeem tohs jaw no 4 gadeem isflawetus kurpneeku-naschus **J. S.** no Johanu Schaerching.

kurpneeku darba-rihkus

peedahwa leela iswehle

J. Burgermeister,

tehraudu-lectu bohde, Niga.

Walka.

Linn-dshijas preefsch aufchanas wifos numuros un skrohdoru schujamas maschines wifos leelumos pahredohd par Rigas zenahm

Aleksander Rudolf.

Rabi dihgstofchas

Kreewijas ahbolina-sehklas

pahredohd **Thomas Kenny** un beedr. leela Nils-eela.

Patwasaraz beedriba.

Zaur scho teel usajazinas wifas tahs mirufchu beedru feemas, kas naw wehl atraiknu sihmes deht bebru-labdes teefbahm isnehmufchas, tai 6. Merz sch. g. pulst. 9 no rihga beedribas nama tahs faemnt. NB. Schijs sihmes tilai tiks pret flaidru fami-lijas listes jeb trujtamahs sihmes peerahstochanu isdohtas.

Preefschneeziba. 1

Rigas Lattw. beedriba.

Swehtdeem, tai 6. Merzi

musika ar danzofchannu

Biketes preefsch beedreem un kundsehm 30 tal lauzneekem 75. Gesahkums pulst. 8 1/2, beizumt 2 un tiks beedribas ruhnes flehgins pulst. 3 nalt. Beedru kahytes usrahdamas.

Kahrtibas tomizija.

„20 rublus!“

jubr. gohda-algas sohla Ripenu Jaun-... gruntneeks Indrik Daugul, kas wizam spehji peerahdiht, to wizam nosagto melno sirgu us treht pufi trehpes, 7 gadu wezs; lihds ar lamanahm ju-ras bij ar bleki isstias, 3 dshlu meetnehm, gaisda dshlentni perwetas, preefscha bij blekis neperwets, w koska bumbitahm, lai tahdu stnu peerahda fahdi. Ripenu (Ged) pag. wald. Umurgas draudse. Pag. wald. wahrdā fshiw. J. Westers.

No polizejas atwehleshts.

Sihkstilis ar fawu kaimim.

(Statees Nr 7.)

Uzhelees wiensch isgahja zaur aplohka pakalejeem wahrteem us lauku. Sweedru lahfes winam stahweja us peeres, bes la winom buhtu karsti bijis. Ta ar nokahruschu galwu aisejoht un nelahdu padohmu ne-atraduscham winam nahja steigdamees kahds no pakotas. Ugtreeses wiensch eeraudshja wezo Zeemeeti.

Tas winam wehl truhka!

„Rabdeen, Rugaj,“ tas steigshus fazija. „Kas man jadfirde? Tu Ludwigu no mahjahm esi isdiniis? Wifs zeems runa, ka tu ko esohk ar Minixu usohdis. Tahda wihse nu ari no muhsu leetas nekas ne-ismahls. Mans Zukums prezhes Andreja Grah-pja atraitni is Kohnzeema. To til es wehl tew gribeju pateitt. Meitu, kuras labu flawu paschas tehws aplaupa, es negribu par wedeklu. Ar Deewu!“

To fazijis Zeemeetis aigahja fmeedamees prohjam un atstahja scho jauno dseloni Rugaja firde.

Bet Zeemeetis wehl nebija wifu isteizis. Wiensch atnahja atpakal un teiza: „Ko tad tu nu ar fawu Zehlabu darisi? Zeb waj tu ar to esi meerá, ka wiensch turgus-pijolneeka, mustikanta Ahdama Trihni par bruhti tura un winai meijas stahdinajis? — Tew gan laikam smalka behnu audsehchana, Rugaj, ka tu tahdu wehsti peedshwo. Nu, laj Deews palihds! Ko pats wahrijis, tas pascham ja-ehd!“ Zeemeetis aigahja fmeedamees prohjam un eefsch wina fmeeschanahs bija manami eenaidneeka launi preeki, jo tas newareja to peemirft, ka Rugajs nebija tuhdat „ja“ teizis, kad wiensch Minixas deht to bija bildinajis.

Rugajs, tas stahweja fastindstis, prahta fazujis. Winam wajadseja peefleetees pee kohka, lai nepakristu.

Gandrihs wehl wairaf nefa Minixas pohstita laba flawa winu mohzija ta sina, ka Zehlabs Trihni mihlejoht.

Meita, ta sinams bija bes wainas. Wina bija klufa, prahtiga tschakla, mihliga, laba un ustiziga, un no ta laika, kamehr winas mahte bija mirufe, wina ispidbija mahtes weetu pee faweem septineem jaunaakeem brahleem un mahsahm; wina bija knapi septinpadmit gadus weza un tomehr til prahtiga, ka wifs zeems winu ta ka ar weenu muti flaweja. Turklaht wina bija lohti skaisa un weenumehr glihti un tihri gehrbusehs. Wifs winai weizahs un pareisi isdewahs, kur ween fawas rohkas peelika. — Bet winas tehws bija turgus-mustikants un pee tam dsihwoja leela nabadsiba. Ugrak wina behni bija gahjuschi deedelehk, bet kamehr nu Trihne bija usaugufe, wina to wairs nezeeta un strahdaja deenahm un naktim, preeksch teem maifi pelnidama.

Rugajs to nemanija, ka schi familija gandrihs no wina galda ween pahrtika. Gewa, wifu truhkumu zeeteju labdari-taja, bija to fawa gahdashana nehmufo. Zehlabs un Minixa wineem wifu peeneja un pat zaur to ari Zehlabu mihlestiba bija radusehs, jo wiensch turp aiseedams bija brango meitu eepasinees, ka wina preeksch fawejeem ruhpejahs un gahdaja, ka wina fawu mahjas buhschana kahribá un tihribá ustureja. Nemanohk bija mihlestiba Zehlabu un Trihnes firde radusehs.

Waj Gewa no tam ko sinaja, tas bija gruhti fazijit; bet tad wina to sinaja, tad wina teescham nebija ta, kas buhtu firdis weenu no ohtras rahwufe.

Bija wehlu wakará, kad Rugajs pahrnahja. Smaga ruh-pibas nastu wina dwehsheli speeda. Wiensch usgahja klufam augshá un nolikahs bes wakarinahm, ne waheda nesazijis, fawa gultá guleht, bet neguleja, jo ka tad wiensch buhtu warejis guleht pehz schihs deenas notifumeem?

Zehlabs mahja pahrnahjis nesinaja, ko fazijt ko daribt, kad wifu bija dabujis dsirdeht.

„Ak, tas ir labi, kad man ja-eet saldatos!“ wiensch fazija.

„Sche mahjas nelahda labuma wairs naw.“

Mahte, to dsirdebama, fahka schekli raudaht un fahpju dselons jo dsitaki winas firde eespeedahs.

Ta tad ar weenu reisu bija schinis mahjas iszehlschahs tahs leelakahs waimanas, kur familijas laime kaut gan ne bagatiga mehra mita, tomehr tahdu pohstu tur newareja dohmaht, ka iszelschotees.

Nelahda nelaipe naw leelaka par to, ko zilweks pats few fakrahjis. Ta weenumehr grausch dwehsheli un atratitees no tahs newar. Ta arweenu atjaunojahs, kaut ari to ar waru firds dibina nospeestu, ta fawu galwu pazeldama rahda fawu bahrgu sohga waigu, it ka tas fazitu: „Tu pats few esi to pohstu uskrahwees, zeeti nu!“

Minixa lihdsinajahs skaisai likas pukei, kas no wehtras laufita. Smuidrais, daitais augums bija leekts; seedooschu waigi bahli ka fneegs; spihdoschahs azis bija fawu jautro spohschumu saudejuschas; mudra eeschana bija rahma palikufe. Sawas lihgsmahs dseefminas wina wairs nedfeedaja. Sawu darbu wina padarija, ne azis nepazeldama, bet dascha afara gan noriteja. Buhtu wina wehl nihdiga Zukuma un wina besgohscha tehwa kaunahs walodas dabujufe sinahk, teescham winas firds buhtu no behdahm waj puschu plihjufe.

Zehlabs ari ne waheda nerunaju. Kad fwehtswakars bija, tad wiensch drohshchi aigahja pee Ludwigu, kas klusi fawa mah-jina pee weza Lipfa dsihwoja, jeb nogahja it drohshchi pee Trihnes.

Gewas firds bija lohti nospeesta. Wina fawu behnu nelaimi redseja un ta bija til pat ka winas nelaipe. Ustiziga mahtes firds gan fapfaka sem tahdas behdu nastas. Wina meerinaja Minixu, bet winai paschai wajadseja wehl wairaf apmeerinashanas.

Rugajs staigaja galwu nolaidis, fawu stingrumu newareja atdabuht, bija it ka bes dohmaht un fazujis un runaja nehghdams; daudsfreis wiensch it dikti pats ar fewim runaja un ne-eewehroja, ka tee, no kureem wiensch runaja, nebija klahk. Weenigi til ruhpes kalpa, deht winam nelahwa meera. Wiensch skraidija no weena zeema us ohtru, bet neweena puifcha ne-atrada. Nekas jits ne-alkahs ka algadschus peenemt un tee ohtri teek til dauds mafsaja un tas krinta nemitedamees wina firde, wehl wairaf nefa wifa ta nelaipe, kas ap winu bija. Zeema ikkats to pohstu mahjas sinaja. Welki mahjitajs nopuhlejahs, tahs fajukuschas letas islihdsinajohk, jo tur newareja it nefa palihdscht.

III.

„Kad es ta noskatohs,“ fazija kahdas deenas pehz wafaras fwehtkeem kaiminsch Stihps us fawu feemu, „un redsu, ka til dsihdri debefs noskaidrojees, ka wifur salo un seed un putni-nus dsirdu aifpreeka dfeedam, tad man it ka ar nasi firde eedux, kad es to pohstu Rugaja mahjas eedohmajohs. Ka tee

waretu til labi dšihwoht! Wiſs wineem ir pa pilnam — til pohſta wineem wehl truhka un tā tad wini til ilgi darijuſchi, lamehr ari to dabujuſchi un tas wineem par galwu pahraug. Man nemaſ netihkaſ tur no-eet, jo ikkattru deenu tur palee-kaſ trakati.“

Stihpa ſeewa nopuſdamahs atteiza; „Eſ wineem no firde noſchehloju.“

„Waj tu ſini ko,“ Stihps fajija, „pohſtu biketis wineem pa preeſchu labi ja-iſtufcho un Rugaja zeetai galwai waj wehl jo leelakaſ ruhpes baudiht, pirms tas laboſees.“

„Tad Gewa mirs,“ Stihpene fajija.

„Neſa,“ wineem wihrs atteiza. „Nemirs wiſ til lehti un zilwekſ war daudſ, gauſchi daudſ paneſi; bet man ir zeriba, ka wehl wiſ par labu iſees un no ſawas puſeſ ari laut ko dariſchu, uſ tam palaideeſ.“

„Nu ka tad?“ wina praſija.

Stihps bija brihſcheem leelſ ſchelmis. Winſch ſmeedameeſ teiza: „Nogaidi!“ Bet ſawas dohmaſ winſch bija jaw it drohſchi nogruntejiſ, to wareja pee wina jaw nomaniht. Bet wina eeradumſ bija tahdſ, ka winſch tad pawifam pahre ſawu nodohmu klufu zeeta.

Rugajſ jaw 14 deenas nebija ar ſaweem kaimineem fatizeeſ uſ buhwatkeem. Behdigi winau Stihps fatika.

„Kur tu ſlehppeeſ?“ Stihps praſija, „tu jaw wairſ nekur ne-eſi bijis redſamſ.“

„Al Stihp, kaſdſ manim kruſta!“ Rugajſ nopuhtahſ.

„Ka tad?“ Stihps waizaja, laut gan winſch to jaw tuh-lit no Gewaſ bija dabujis ſinaht.

Rugajſ gohdigi to notikumumu iſtahtſija.

„Nu ſaki,“ winſch beidſa, „waj tu nebuhtu, kad tew buhtu behreni, teeſcham tā pat darijiſ? Tu taſchu ari eſi bagatſ un negribi ſawu nandu iſnehtahſ? —“

„Tā eſ nebuhtu wiſ darijiſ,“ Stihps atbildeja. „Eſ Ludwigam ſawu behreni buhtu dewiſ. Winſch naw nekahdſ ubaga-puika. Tew eſ til klufam gribu pateikt, ka eſ wineem ſawu mahju un mantu eſmu liziſ norakſtiht un teſtamentſ gut pee ſikretere.“

Rugajſ ſtaſweja ka ſtabſ. Beidſohſt winſch fajija: „Ka-pehſ tu man to abtrakti neteizi?“

„Kahda daſa tad tew pee tam, Rugaj,“ Stihps atteiza. „tu wineem ſawu behreni wareja ari beſ tam doht, jo winſch ir ſwabadaſ no lohſchu wilkſchanas un tawam Zehlabam ir jaſtah-jahſ kara-deenaſtā. Tew buhtu brangſ ſnohtſ un laimigſ behrenſ bijis. Tagad tew ir pohſtſ. Tawa ſaimneeze nonihkſt, it ka wineem delama laite buhtu un tawa ſmuka Minina, ta naba-dſite, driht kapā liſſeeſ, ja tā jo prohjam eeſ. Zehlabam ja-eet ſalbatōſ un taſ jaw ſinamſ, ka pee Napoleona eet. Tu eeſch moſ gadeem wari weenſ patſ paſaulē ſtaſweht un patſ ſewi apſuhdſeteeſ, ka tu wineem eſi nolahwiſ. Taſ tad buhſ naudaſ kaſribas un ſihkſtuma gaſe! — Tad til wehl truhkſt, ka tew tawa manſ taek atnaemta un tu tad par wehlu atſihſi, ka nauda zilweku nedara laimigu. Dizi man, muſilanta Ah-damaſ, tawſ nahtoſchais lihdtewiſ, ir laimigakſ par tewi, jo wineem behreni wineem mihle, un tur dšihwo meereſ un preeſ. Wini ir bagati nabadſibā, tu nabags bagatibā, tadehſ ka tu ne Deewa ne tawa peenakſtuma ne-atmineeſ, ar ko tu ſawejuſ waretu laimi-guſ padariht. Nepeeewileeſ, Deeweſ neſanjahſ apſmeeteeſ. Wina teeſaſchana jaw ſakluſeſ. Leez wehra! —“

Stihps wineem atſtaſija, tapehſ ka wineem zeti ſchlihraſ.

Rugajſ tihri ſtreiputoja. Katrſ wahrdeſ no Stihpa mutes bija ka ſchlehpſ, kaſ tam ſirdi eeduhraſ; bet wehl wineem dweh-feli tureja ſawaldſinatu weza naudaſ wara. „Buhtu eſ to ſinajiſ, ka Stihps wineem wiſu norakſtiſi, tad ſinamſ eſ to nebuhtu darijiſ, jo duſmigiſ eſ uſ wineem ne-eſmu,“ winſch patſ uſ ſewi fajija. „Eſ atſihſtu, zil winſch brangſ, bet —“

Kamehr taſ ſchē notikaſ, Zehlabſ ſehdeja pee ſawa miſla Ludwiga. Wini runaja no ſalbateem.

„Eſ tew ſaku, Ludwig,“ fajija it rahmi Zehlabſ, „naw wiſ it ſlikti, kad man ſalbatōſ ja-eet. Ta dšihwe, kaſda ta-gad pee mums, ir elle ſemeſ wirſā. Neredſetu eſ ſawas mahtes un mahſas zeefchannu, teeſcham eſ pa luſti ſalbatōſ eem. Kaſ preeſch mani no tehwa gaidamſ? Kā winſch Minina darijiſ, tā winſch ari man darihſ.“

Ludwigſ noſahra lehni galwu. Bija it ka wineem dwehſell kaſdas jaunſ dohmaſ buhtu eeſchahwuſchahſ un to apgaif-motu; bet winſch zeeta klufu.

„Ko Minina dara?“ winſch praſija pehſ kaſda brihſcha.

„Tu gan wari dohmaht,“ Zehlabſ fajija. „Wina weenu-mehr raud un nonihkſt ka ehna. Wakarōſ wineem gan ſehd lei-jaſ aplohkā apakſch Zahr' abheleſ.“

Taſ bija ažu meteeneſ preeſch Ludwiga un jaw pat ſchini wakarā winſch tur Minina redſeja, kur lagtigala pohgoja. Ta bija ſahpu pilna ſaſaredeſchanaſ. Wina tam ſtahtſija no ſawahm waimanahm mahjaſ, no mahtes firdeſ-ſahpehm un ka wineem tehwaſ daſchreiſ aplami runajoht. Winſch tad waima-najoht, ka Zehlabam ſalbatōſ ja-eijoht; wineem ſeewa to atſlah-joht, wineem behreni no wineem ejoht atplehſti; kaimini wineem ee-nihſtoht un wineem eenaidneekſt wineem apſmeijoht; kalpu taſ ne-warohſt atraſt, wineem leelaſ deenas-algaſ dehl tihri ubagam japaleekoht un beidſohſt wineem labiba uſ lauka ſamaitajoteeſ. „Al, Ludwig,“ wineem fajija un ſpohſchaſ aſaraſ wineem riteja pa baſleem waigeem; „no wineem nelaimieſ brihſcha mums gauſchi ſlikti klahjaſ.“

Ludwigſ raudaja lihdtſ ar Minina. „Kā tawai mahtei klah-jahſ?“ winſch praſija.

„Al Deeweſ, tai ſmaga naſta janeſ,“ nabaga meitina ſcheh-lojahſ. „Wina muhſu nelaimi ſajehtſ un uſ preeſchu parehſ, ka Zehlabam buhſ ſalbatōſ ja-eet un ja taſ notikſchoht, tad wineem baidahſ, ka zaur to manſ tehwaſ prahtu nepaſaude.“

„Deeweſ lai no tam paſarga!“ Ludwigſ eeſauzahſ un nodrebeja.

„Waj tawſ tehwaſ neruna no weetneeka?“ Ludwigſ pehſ kaſda brihtina praſija.

„Wakar winſch teiza,“ Minina atbildeja, „ka winſch lab-praht aſtonpadſmit ſintu ohrtuſ maſſatu, to paſchu maſku, ko wezaiſ Mattiſchu-Pehteriſ preeſch ſawa Udrika dewiſ, kad til winſch kaſdu waretu atraſt; bet winſch newarohſt ne kalpa atraſt, kur wehl weetneeku atradiſchoht; Napoleonaſ tohſ jaunohſ zilwekuſ tihri noſchandaſohſt, tā ka preeſch wineem wairſ it nekahda nebuſchoht. „Al,“ wineem teiza tahtaku, „tu neſini, zil laimigi mehſ buhtum, kad winſch kaſdu atraſtu.“

Ludwigſ to wiſu pahredohmadamaſ zeeta klufu un Minina plahpaja wehl tahtaku, lamehr mahtie wineem ſauza.

Ludwigſ palika tur pat ſehdoht un nogrima dſikāſ dohmaſ. Winſch tur wehl ſehdeja, kad zeemā nakſtſ-ſauzeji puſnakſt ſtundu puhta. Kad atkal klufu palikaſ un ari lagſdigala apluſa, tad winſch preeſchlahſ, bet gaſja ſawas mahjinaſ pree-ſleetahm burwim garam uſ kapſehju. Nakſtſ klufumſ un kap-ſehtas ehnaſ mehneſnižē wineem nedraudeja, tikai weena ſwehta

weeta, wina mahtes kaps, wina firdi fagrahba. Wina dwehfele tilai nodarbojahs ar weenahm dohmahm. Winſch uſgahja uſ fawas mahtes kapu, wirs lura Minina bija pukſ ſtahdiuſe. Tur winſch nometahs zelos un wina aſaras riteja uſ welenahm. Tur winſch klufi peeluhofa Deewu un winam bija, it la winſch ar fawu mahti runatu. „Es to pee winas darifchu, ko wina pee tewis darijuſe,“ winſch fajija, „un waj ta naw pareifi, mihla mahte?“

Mehneſis tai paſcha brihdi iſſpeedahs zaur beefeem mahkoneem un ar fawu bahlo gairmu Ludwigam azis ſlatijahs. Ludwigſ weegli nodrebeja; bet winam likahs, it la nelaika mahte winam zaur mehneſi buhtu atbildejuſe. Preezigſ un ſtiprinahts fawâ apremſchanâ winſch uſzehlahs, klufam tohs wahrduſ ſchukſtedamſ: „Duſi ſaldâ meerâ, mana firdsmihlota mahmina!“ un tad no kapa aiſgahja. Wina dwehſelê bija meers, tahds meers, kahdu paſaule newar doht.

Atnahja lohſchu-wilſchanaſ deena.

Ari Zehklabſ dewahs pee lohſchu wilſchanaſ un wina tehws ari turp bija aiſgahjis. Beidsamâs deenas tas bija it la mehms bijis. Zehklabam lihſa tas negribeja eet, tapehſ ka Ludwigſ ar to gahja. Tas ari bija it labi, ka winſch atrahwahs, zitadi buhtu warejis tas patſ notiltees, kaſ waſaras ſwehtku pirmdeenâ bija mahjâs notizis.

Uſ tirguſ platiſcha rahtſnama preeſchâ zilweki ſpeedahs un druſſmojahs, kad dewita ſtunda apſita un lohſeſchana augſchâ notikahs. Rahtſnama ſahlê bija presidents, birgermeiſteri, wirsneeli, dakteri un pagafu preeſchneeli.

Kad kahda zeema puiſchi nahja pee lohſchu wilſchanaſ, tad preeſchneekſ zeema wahrdu iſſauza un iſ laufchu pulka puiſchi, lohſchu-wilzeji ap lohſeſchanaſ weetu noſtahjahs, kur katram lohſe wina likteni apſihmeja. Tê apreibuſchais prahts ſaſchhuka, tê pahrdrohſcha, pahrgalwiga runaſchana apluſa, tê daſchſ noſarjis gihmiſ nobahleja un ſpehzigâ eefchana palika par nedrohſchu grihtofchana. Kad lohſes iſwilkuſchi ſemê nahja, tad laimigais gawileja, bet tas, kaſ eefchanaſ-lohſi bija iſwiljis, aiſlihda klufi prohjam, jeb abi, weens pahrgalwibâ aiſ preekeem un ohtrſ fawâ iſſamiſeſchana, aiſgahja uſ wiſnuſi un tur fawus iſtrauzetus prahtus dſehrumâ ſlihjinaja. Rahaga behrneem, kaſ rohſchu un lohſberu frohnus, ar kraſſotahm lentehm puſchlotus, pahrdewa, bija laba pelna, jo ar tahdeem frohneem platmales un zepures puiſchi ſew puſchloja.

Waimanaſ un noſcheloſchanaſ, preeku-un laimes-wehleſchanaſ bija papilnam ween dſirdamaſ un pat teem bija japeebeedrojahs, kaſ tilai ſinkahribas deht bija atnahluſchi.

Ba kreifo rohku no rahtſnama, kur eela no augſch-pilſfeh-tas nonahſ, ſtahw ſtahra-namſ, pee lura ſtahwoht wareja wiſu tirguſ plazi pahredſeht. Tur Ludwigſ bija atſlehjees. Kad ari iſlikahs, it la winam nelahdas dakas par to nebuhtu, kaſ ap winu notikahs, tad tomehr tas til ta ahrigi iſrahbijahs. Sawâ firdi winſch deesgan ruhpejahs un baitojahs Zehklaba deht un winu un wina tehwu nemaf no azim ne-iſlaida. Lihds ſchim Rugajſ bija klufi Zehklabam blakam ſtahwejis; bet kad preeſchneekſ zeema wahrdu iſſauza, tad Rugajſ ta ſakohſt palika dſihws. Winſch raudadamſ ſatwehra ſawa dehla rohku un fajija: „Deems laj wada kawu rohku ta, ka tas mums par labu!“ Zehklabſ ſpeeda ſawa tehwa rohku un fajija: „Behz Deewa prahta!“ Winſch nogahja lihds rahtſnamam un Rugajſ winam ſpeedahs pakal, lai winſch tuhliſ redſetu, la buhs iſdewees.

Tagad Ludwigſ atſlahja fawu weetu, ſpeedahs zaur laufchu

druſſmu zauri un bija drihſ Zehklaba tuwumâ. Gan zetorkfnis ſtundas pagahja, lamehr Zehklabſ nahja pee wilſchanaſ, Winſch tila uſſaukts, peegahja pee galda, eebahſa rohku blohda un ſneedſa to papihri, ko winſch iſwilla, ſikreteeram. „Nr 11,“ ſchis teiza.

„Saldats!“ presidents eefauzahs un nu Zehklabſ tila no wirsneekeem apluhlohtſ un tee pehdigi noſpreeda, ka winſch par leelgabalneeku derigſ.

Zehklabſ turejahs la wihrs. Wina gihmiſ gan bija ſahlſ, bet iſtureſchanaſ rahbijahs ſingra un drohſcha. Ludwigam rohku ſneegdamſ winſch fajija; „Manas bijuſchahs dohmas, la ta jaw buhs, naw mani krahpufchâſ!“ Tad pee Ludwigâ auſſ peeleezees tas lehni fajija: „Beememees manas Trihnes, kad winai kahdu reiſu ſlikti llahtohs. Ta ir mana teſtamente.“

Ludwigſ drauga rohku ſakehris atteiza: „Eſi drohſchſ; wehl warbuht warehs lihdsht!“

Bet Zehklabſ ſchohs wahrduſ ne-eewehroja. Winſch tohs tureja par tuſſcheem apmeerinaſchanaſ wahrdeem, ko laudis teiz, lai kaſ tatſchu buhtu ko teikt. Wini wamaſam pa pakahpenehm nolahpa. Ba durwim iſnahluſcheem wineem Rugajſ preeſchâ bija. Nr plati atwehrtahm azim winſch uſ fawu dehlu ſlatijahs. Schis winam atbildes weeta rahdija fawu numuru fajidamſ: „leelgabalneekſ!“

Rugajſ ar abahm rohlahm applahja fawu gihmi uſ ſahka ſuhri raudahſ. Zehklabſ wina rohku ſatwerdamſ to meerinaja: „Deht ſaturatees tatſchu! Deewa prahtſ nu weentreiſ tahds ir!“ un to fajijis winſch tehwu aiſwilla iſ laufchu druſſmas prohjam.

Ludwigſ nebija nelad wezo Rugaju redſejis raudam, warbuht ari ka neweens zits to nebija redſejis. Winſch nemaf nebija tiſejis, ka Rugaja firdi wehl tildaudſ tehwiſchlas mihleſtibas buhſchoht; bet nu winſch atſina, ka tomehr eefch ta wehl zits kaſ mahjojoht, la naudas-kahriba un bagata ſemneeka lepniba, un tas Ludwigam ſtipri kehrahſ pee firds. Winſch noſcheloja to pateefi grehti peemleketu wihru.

Druſſmâ, kaſ uſ tirguſ platiſcha bija, winſch tila no Zehklaba un Rugaja atſpreeſts un winſch tohs wairſ ne-atrada, laut winſch gan tohs ruhpiſi melleja. Winam wajjadſeja weenam paſcham uſ mahjahm dohtees un tiſchus gahju pa ſahnu zelimeem, lai netrauzehſt waretu fawu nodohmu pahrdohmahſ. Rugaja mahjai garam eedamſ winſch newareja noturetees, zaur gairſchu lohgu biſchki eefchâ nepaſlatijees. Minina bija galwu pret ſeenu atſlehjuſe un winas aſaras pluhda ſtraumehm; mahte bija bahla la nahwe; Rugajſ fehdeja uſ krehſla un bija atſpeedis galwu uſ rohlas un wareja redſeht, la tas it iſmiſis bija. Zehklaba winſch neredſeja, bet ſchehlodami kaimini ſtahweja un fehdeja teem aplahrt. Gandrihſ neweens patſ nerunaja. Iſklatſ nodewahs tahm behdigahm dohmahm, kaſ wina firdi pildija.

Kaſ ſcho nobehdajuſchahs familiju redſeja, tam wajjadſeja lihds ar winu noſlumt, kad ari tas zitadi nelahdu tuwaku dalibu nebuhtu nehmiſ. To wiſu redſohſ Ludwigam tila wehl jo ſtipraki firds fagrahhta. Gribedamſ aiſeet, winſch eeraudſija tumſchu ehnu, kaſ netahlu no wina ſtahweja un klufi elpoja. Winſch paſina Trihni: bet kad winſch taj gribeja tuwotees, tad ta la iſbeedeta ſirna bija aiſbehgufe.

(Zurpmaſ wehl.)

Gradi un feedi.

Seeweefchu fwehtki.

Dauds zeemds Abgawas kantonā Schweizjā lihds fchim ir ufturejees eeradums pehz kura katru gadu Janwara mehneft ohtrā fwehtdeenā feeweefcheem tohp mahjās pilna waldischanas wara atlauta.

Wifū fcho deenu wifū feeweefchi jauni un wezi, augsti un femi, ir pilnigi pawehletaji; wihreefchi paklaufa wineem wifās weetas un dara, ko no teem pagehr. Schai deenā tohp no feeweefcheem bales un zitas iflustefchanas isrihkotas; feeweefchi ir ari, kas wihreefchus uf danzofchanu usnem.

Wihreefcheem nebuht naw atlauts, fchai deenā pretigas dohmas isteikt; wineem weenigi til japaklaufa. Saprohtams, ka dauds feeweefchi fcho deenu ifleeta ari preefch atreefchanahs par bijufchahm nepatifikchanahm Bet tē pulkstens nofit puſnakti un feeweefchu walidiba, beidsahs, — wixas no dohd waldischanas fifti atkal „ſtiprajeem.“ —

Bl. — Ed.

Sohbgala padohmi.

Tahdeem, lam sohbi fchwaki un pawifam ifkritufchi, daru finamu, ka pee manis, tai paſchā wezā weeta war zitus dabuht leelā daudsumā, prohti tadeht ka man un ziteem kreetneem zilwefeem tee naw derigi.

Ja tahds leetus laika uf platscha gadahs un leetus fchirma lihdsi naw, tad lai ufſeds fwahrkus uf galwas. Tahdā wihſetas ifſargahs galwu no flappuma, kamehr leetus zauri nebuhs iflihjis.

Tahdeem, lam gruhtha galwa pee eemahzifchanahs, lai mahzahs ar ſweedreem waigā, tad warehs lohti drihs eemahzitees. Dln.

Swaigſnes ſmagums.

Parifes ſinatnibu akademijā, profeforis Flamariens darijis finamu, ka ſchis aprehkinajis kahdas tikai redsofchas ſwaigſnes ſmagumu, kas eefch Dfincha ſwaigſchū puhla atrohдахs.

Schi ſwaigſne efoht trihs reis ſmagaka neka ſaule un millionu reises ſmagaka neta ſeme; wixā no mums til tahki, ka leelgabalu lohdei, kuraj feſchu gadu wajadſigs, kamehr ſauli faſneeds, buhtu 8, 400, 000 gadu jaſkreen, lihds nonahktu uf fcho jaun-aprehkimato ſwaigſni. Bl. — Ed.

Dafchadiba.

Mafs leelu rada: if maſa graudina ifang leels kohſs; if maſas dſirkſtelites iſzetahs leels uguns-grehſs.

Mafs leelu apgahſch: maſ zinitis apgahſch leelu weſumu; maſais Dawids pahrguwa leelo Goliatu.

Weens par daudſeem: weens gudrajs wairaf eefpehj neta tuhſtoſchu mulku; bet weens ari wairaf war patehrecht neta tuhſtoſchu rohſas ſpehj nopelniht.

Sawada wahjiba.

Kahda lunga weenigais kalps gahja pee daktera un to luhdſa lai fcho iſglahbjohht no nahwes; jo ſaulu krinteens jau tah-

das aſtonas nedelas fcho mohzohht. Abſis wixā ſmalſki iſſubkoja, bet fcho ſlimibu ne-atrada. „M.“ ſulainis ſazija, „t“ tikai to dohmaju, ka es pee ſaweem tagadejeem kungeem tikā ſaulus dabuju krint. Bl. — Ed.

Inga. Waj tu to „Wahzu walodas mahzibu preefch Latweefcheem no R. B.“ paſihti?

Tihrams. Paſihtu gan.

Inga. Tas „R. B.“ jaw neproht wahziſki, ko tahds raffi Wahja walodas mahzibu?“

Tihrams. Wixſch ſmalſki ſaproht wahziſki, jo zitadi wixſch nebuhtu wahrdus un teikumus if „Reikena“ warejis preefch ſawas grahmatinas iſnemt.

Inga. Bet kapehz tahdas nederigas grahmatas druka?

Tihrams. Es tapat, kā toreij ar dſeefmu grahmatu du ſaſchenu: buhs wixas japahrdohd par maſulaturu. B—l.

Mihgas Latw. beedr. 9 gada ſwehtkōs 19. Febr. 1877.

Meld. Spehleju, danzoju u.

Dſeedaju, dſihwoju wifū zauru nakti,

Beedru pulkā, beedribā,

Saulite auſhs rihta puſe,

Tad til eefchu mahjās.

Sautrigi, preezigi padſihwojis,

Nu til waru dſeedaht —

Lai gan wezene galwu kratihſ,

Ruhſs un teiks: „ko dauſees?“

Meruhzi, neruhzi, mana mihla ſeerwin,

Schodeen mums ir ſwehtki;

Beedribā biju wifū zauru nakti

Es ar ſaweem brahteem.

Tur bija, tur bija, kungi leeli maſi,

Draugi tumi, tahki,

Kalni ſipri, Kalnini leeli,

Brihw-, Sali-, un ar Wihna-.

Klanneeki, Buhwmani un wehl daſchi ziti,

Wiſt Latwijas dehl;

Wiſadi ſozini, -thal, -ſchen, -up —

-tin, -lin, -ow, -ſky, -berg, -ſon.

Wiſt til, wiſt til, bija kreetni luſtigi;

Mihla, tew to bij redſeht —

Zif tee mihligi zits pee zita

Schdeja, kā brahti.

Prohjam, prohjam, wixas behdas raiſes —

Schodeen' atkal ſwehtki.

Pildat glahſes, dſerat kungi

Beedribai uf laimi! —

R. E.

Gradi un ſch.

Nekas uf reis naw kreetnis tizis,

Tam lehnam ir ja-attihſtahs;

Tad darbojees jel ne-apnizis,

Ta zeri preefch nemtſibas.

Sirſohns.

Atbildedams redaktehrs Ernst P. Lates.